

MINISTERUL FINANTELOR

Direcția generală de legislație fiscală și reglementări vamale și contabile

Nr. 742.156/L.F. 10.2023

Domnului Dan Manolescu, Președinte

Camera Consultanților Fiscali

Adresa: Str. Alexandru Constantinescu nr. 61, sector 1,

București, cod poștal: 011472

Stimate Doamnă,

Referitor la adresa nr. 3.574/28.08.2023, înregistrată sub nr. 742.156/29.08.2023, prin care solicitați clarificări cu privire la o situație ridicată de mai mulți consultanți fiscali și care are în vedere dreptul la restituirea/rambursarea sumelor ce rezultă din anularea unui act administrativ în baza căruia sumele au fost anterior achitate/compensate, prin prezenta vă comunicăm următoarele:

Se reține că, prin adresa dumneavoastră arătați că, în practică, pot să apară situații în care demersurile administrative și/sau judiciare au o durată care depășește termenul general de prescripție a dreptului contribuabilului/plătitorului de a solicita restituirea sumelor plătite/compensate în baza unui act administrativ anulat, însă, cel puțin până la momentul la care anularea actului administrativ nu este definitivă, dreptul lui la rambursare/restituire este doar un drept potențial, lipsit de efectivitate și care nu poate fi exercitat întrucât depinde de modalitatea concretă de soluționare a diferendului referitor la valabilitatea actelor emise în privința sa.

Astfel, se arată că, un caz particular îl reprezintă situațiile în care actul administrativ îl constituie o decizie de impunere emisă în urma unei inspecții fiscale privind TVA, prin care:

- pe de o parte, au fost impuse obligații fiscale suplimentare cu titlu de TVA în sarcina contribuabilului/plătitorului;
- pe de altă parte, aceste obligații au fost stinse atât prin compensare/regularizare cu TVA deductibilă înregistrată de contribuabil/plătitor în perioada supusă inspecției fiscale (sold negativ de TVA), dar nesolicitată la rambursare înainte de inspecția fiscală, cât și prin plata efectivă a diferenței de TVA.

Prin hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă actul administrativ fiscal care stabilea obligații fiscale suplimentare de plată este anulat, ceea ce atrage cu sine și desființarea operațiunii de regularizare/compensare cu TVA deductibilă înregistrată de contribuabil/plătitor în perioada supusă inspecției fiscale, dar nesolicitată la rambursare înainte de inspecția fiscală. Astfel,

contribuabilul/plătitorul se află în situația de a fi îndreptățit la rambursarea efectivă a soldului sumei negative de TVA, doar după obținerea hotărârii judecătorești definitive și, mai mult, chiar în baza acestei hotărâri judecătorești.

Față de această situație de fapt, menționăm următoarele:

Legislația în domeniul TVA nu conține reglementări specifice aplicabile unei situații ca cea descrisă prin adresa nr. 3.574/28.08.2023.

Referitor la nașterea creanțelor și obligațiilor fiscale, prin art. 21 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, se dispune că,

”(1) Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impozitare care le generează sau în momentul la care contribuabilul/plătitorul este îndreptățit, potrivit legii, să ceară restituirea.

(2) Potrivit alin. (1), se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată sau dreptul contribuabilului/plătitorului de a solicita restituirea.”

În cauză, se reține că, dreptul de restituire se naște prin hotărârea judecătorească prin care s-a dispus anularea actului administrativ fiscal având drept consecință constatarea unui drept de creanță al contribuabilului. La momentul la care această hotărâre judecătorească produce efecte, contribuabilul este îndreptățit, potrivit legii, să ceară restituirea. De altfel, acesta este și punctul dumneavoastră de vedere redat prin adresa nr. 3.574/28.08.2023.

Dreptul contribuabilului de a cere restituirea creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire, conform art. 219 alin. (1) din Codul de procedură fiscală.

Cu stimă,

Iulian ARDELEANU

Director general